W tym sęk. Atrakcje z drewna

Drewno to materiał używany od tysięcy lat. I choć obiekty z tego budulca są podatne na działanie pożarów, owadów czy wilgoci, to – odpukać w niemalowane! – nadal w regionie pozostały liczne drewniane zabytki, które warto odwiedzić.

Obiekty drewniane mogą mieć różną wielkość i formę – od XVI-wiecznych rur wodociągowych, eksponowanych w dawnej synagodze w Buku po... replikę żaglowca Krzysztofa Kolumba przy Muzeum Arkadego Fiedlera w Puszczykowie. Kilkanaście drewnianych rzeźb uatrakcyjniających przestrzeń Arboretum Leśnego w Zielonce stanowi pokłosie artystycznych plenerów. Niedaleko, przy drodze do Tuczna stoi tajemniczy drewniany słup, jeden z najbardziej intrygujących obiektów Szlaku Legend Puszczy Zielonki. Dotychczas nie udało się ustalić, czy była to podstawa figury św. Wawrzyńca, słup graniczny czy… element posągu Światowida.

Drewniane świątynie

Każda z 12 świątyń, tworzących Szlak Kościołów Drewnianych wokół Puszczy Zielonki, wyróżnia się wystrojem, wyposażeniem albo historią. W Długiej Goślinie uwagę zwraca rzeźba Chrystusa Boleściwego. W ścianę jednego z najstarszych drewnianych kościołów regionu w Wierzenicy wbudowano nagrobek Augusta Cieszkowskiego z drzwiami brązowymi – romantyczną rzeźbą nagrobną. Wnętrze kościoła w Kicinie zdobią kopie obrazów Matki Boskiej z Rzymu i Gostynia. W Uzarzewie podczas konserwacji odkryto imponujące malowidło w formie baldachimu. Efektowne polichromie zdobią również kościół w Buku, wzniesiony na planie krzyża greckiego, oraz strop kościoła w Błociszewie (tu autorem jest słynny Wacław Taranczewski). Spośród kościołów szachulcowych w Wielkopolsce najstarszą metrykę ma obiekt w pobliskiej Mórce, ale najbardziej efektownie prezentuje się czarno-biała krata ścian w Uzarzewie i Obornikach. Niedawna renowacja obornickiej świątyni przyniosła sensacyjne odkrycie obrazu „Pięć Ran Pana Jezusa”. W Chludowie warto zobaczyć obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem, który przetrwał pożar świątyni ponad 300 lat temu. Mniej szczęścia miała figura Matki Bożej, która według legendy przypłynęła do Rogalinka w wodach Warty. Cenną rzeźbę skradziono, a w kościele zastąpiła ją kopia. W dziejach Łukowa zapisała się wizyta Adama Mickiewicza, który wraz z bratem modlił się na pasterce w tamtejszym kościółku.

Martwe drewno tętni życiem

Budynek Ośrodka Edukacji Leśnej Łysy Młyn to jedyny w Wielkopolsce czynny drewniany młyn wodny. Wewnątrz znajduje się ekspozycja dotycząca martwego drewna ze zdjęciami żyjących na nim organizmów. Obok młyna wzrok przyciąga drewniana studnia z tradycyjnym żurawiem i gniazdo bielika, do którego można wejść. Warto też wspiąć się na ogromnego drewnianego pająka, stojącego przy pobliskim parkingu. Typy lasu, tworzące go drzewa i owady żyjące w drewnie można poznać w Muzeum Przyrodniczym w Jeziorach. Na wystawie uwagę zwraca tam pień olbrzymiego dębu z ważnymi datami zaznaczonymi na słojach.

Stolarski Swarzędz

W powszechnej opinii Swarzędz jest kojarzony z meblami. Stolarskie tradycje miasta najlepiej poznawać na trasie Swarzędzkiego Szlaku Meblowego, która rozpoczyna się przy historycznym pawilonie Salonu Meblowego Stolarzy Swarzędzkich obok krzesła w rozmiarze XXL. Na trasie znalazły się m.in. oryginalne meble miejskie, wykonane przez miejscowych rzemieślników. Zwieńczeniem szlaku jest ekspozycja Swarzędzkiego Centrum Historii i Sztuki z tradycyjnym warsztatem stolarskim oraz budowaniem wirtualnych mebli. Swarzędz to także Muzeum Pszczelarstwa z kolekcją drewnianych uli i ekspozycją na temat bartnictwa.

Pamiątki dawnego letniska

Drewno jest charakterystycznym materiałem budowlanym stylu szwajcarskiego. Do tego stylu, popularnego w dawnych letniskach, nawiązuje architektura dworców w Puszczykowie i Puszczykówku oraz innych obiektów Szlaku Letniska Puszczykowo, na przykład Willi Jadwinówka. Podobne rozwiązania zastosowano w dawnym pensjonacie Staszycówka w Ludwikowie, gdzie warto obejrzeć oryginalne, drewniane leżakownie. Miejscem wypoczynku o długoletniej historii są również Obornickie Łazienki, gdzie do nieistniejących już przebieralni nawiązują dziś drewniane pergole. W podobnym czasie, co Staszycówka, powstało też kasyno oficerskie w Biedrusku

. Obecnie trwa remont, który ma przywrócić dawną świetność tego obiektu z efektownymi drewnianymi zdobieniami i imponującą salą balową. Poszukując zabytków drewnianych warto również zawitać do Śremu. Niepozorny budynek przy ulicy Zamenhofa mieści kręgielnię parkietową – jedyny taki obiekt w Polsce.

Piotr Basiński

Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna